

Den europæiske helpdesk for evaluering af den fælles landbrugspolitik

RETNINGSLINJER

UDARBEJDELSE AF EVALUERINGSPLANER

JANUAR 2023

This document contains the translation of the guidelines "Design of Evaluation Plans" March 2023. The translation is intended to make the guidelines more helpful and accessible to different stakeholders. Note: The translated text has not been subject to a layout and editorial check. The final reference text is the English version of the guidelines available at the following [link](#).

Angivelse af ophavsret

© Den Europæiske Union, 2023

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Bedes citeret:

EUROPA-KOMMISSIONEN – Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter – Kontor A.3 (2023): Retningslinjer. Udarbejdelse af evalueringsplaner. Bruxelles, januar 2023.

Ansvarsfraskrivelse:

De oplysninger og synspunkter, der fremsættes i denne rapport, er forfatterens egne og afspejler ikke nødvendigvis Kommissionens officielle holdning. Kommissionen garanterer ikke nøjagtigheden af de data, der indgår i denne rapport. Hverken Kommissionen eller nogen, der handler på Kommissionens vegne, kan holdes ansvarlig for brugen af de heri indeholdte oplysninger.

Den europæiske helpdesk for evaluering af den fælles landbrugspolitik er ansvarlig for at yde støtte til overvågnings- og evalueringsaktiviteter på EU- og medlemsstatsniveau. Helpdesken arbejder under vejledning af GD AGRI's kontor A.3 "Politikresultater" under Europa-Kommissionen. Den europæiske helpdesk for evaluering af den fælles landbrugspolitik støtter alle aktører inden for evaluering, navnlig GD AGRI, nationale myndigheder, forvaltningsmyndigheder og evalueringseksperter, gennem udvikling og formidling af passende metoder og værktøjer, indsamling og udveksling af god praksis, kapacitetsopbygning og kommunikation med netværksmedlemmer om evalueringsrelaterede emner.

Yderligere oplysninger om de aktiviteter, som den europæiske helpdesk for evaluering af den fælles landbrugspolitik varetager, findes på internettet via Europa-serveren (https://eu-cap-network.ec.europa.eu/eu-cap-network/support/european-evaluation-helpdesk_en).

European Evaluation Helpdesk for the CAP

Rue Belliard 12, Brussels, Belgium

+32 2 808 10 24

evaluation@eucapnetwork.eu

INDHOLDSFORTEGNELSE

TABELLER

Tabel 1 — Oversigt over evalueringsplanen (minimumsindhold og anbefalet indhold) ..	7
Tabel 2 — Forslag til indhold i afsnit 1 i evalueringsplanen	11
Tabel 3 — Forslag til indhold i afsnit 2 i evalueringsplanen	16
Tabel 4 — Forslag til indhold i afsnit 3 i evalueringsplanen	19
Tabel 5 — Forslag til indhold i afsnit 4 i evalueringsplanen	22
Tabel 6 — Forslag til indhold i afsnit 5 i evalueringsplanen	26
Tabel 7 — Forslag til indhold i afsnit 6 i evalueringsplanen	29
Tabel 8 — Forslag til indhold i afsnit 7 i evalueringsplanen	32

FIGURER

Figur 1 — Minimumskrav for evalueringsplanens struktur	9
Figur 2 – Sammenhæng mellem de forskellige afsnit i evalueringsplanen	9

KASSER

Tekstboks 1 — Definitioner anvendt til evalueringskriterierne	35
---	----

FORKORTELSER

AKIS	Landbrugsfagligt viden- og innovationsnetværk
ÅAE	Årsarbejdsenhed
CAP	Den fælles landbrugspolitik
CCO	Tværgående mål
GD AGRI	Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af Landdistrikter
EC	Europa-Kommissionen
FI	Finansielt instrument
GLM	God landbrugs- og miljømæssig stand
LAG	Lokal aktionsgruppe
M&E	Overvågning og evaluering
MA	Forvaltningsmyndighed
MS	Medlemsstat
PMEF	Resultat-, overvågnings- og evalueringsramme
SO	Specifik målsætning

TAK TIL

Retningslinjerne er udarbejdet af et internationalt team af evalueringseksperter, herunder Costas Apostolopoulos, Neringa Viršilienė og Sari Rannanpää. Endvidere har Maria Coto, Jérôme Paperou og Stephanie Vella bidraget til udarbejdelsen. Arbejdet er blevet koordineret af Den europæiske helpdesk for evaluering af den fælles landbrugspolitik under vejledning af Marili Parissaki. Valdis Kudiņš og Hannes Wimmer har bidraget med en vurdering af kvalitets og sammenhæng. Brigit Zomer, Steve Gillman og Jules Vincent har bidraget til de færdige retningslinjers generelle visuelle kvalitet og udtryk.

Repræsentanter fra GD AGRI har bidraget til, at retningslinjerne er i overensstemmelse med EU's politiske rammer.

Repræsentanter for medlemsstaterne har kommenteret udkastene til retningslinjerne under Sounding Board-høringen i november 2022.

INDLEDNING

Vigtigheden af at foretage evalueringer: Derfor evaluerer vi de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik

Der laves evalueringer, fordi de giver betydelige fordele i form af bedre og mere effektiv politikplanlægning og -gennemførelse. Mere specifikt har evalueringerne af de strategiske planer under den fælles landbrugspolitik (herefter "de strategiske planer") til formål at:

- opgøre status og resultaterne af de strategiske planer og berettige den anvendte finansiering
- tilvejebringe oplysninger, der kan sikre et bedre fokus i tiltagene og dermed øge politikken effekt
- sikre ansvarlighed og gennemsigtighed i gennemførelsen af de strategiske planer
- fungere som kommunikationskanal mellem forvaltningsmyndigheden og de vigtigste interessenter, der medvirker i udformningen og gennemførelsen af planen, herunder Europa-Kommissionen
- sikre dokumentation og et solidt analytisk grundlag for udformningen af fremtidige planer/politikker
- sikre en løbende lærings- og forbedringsproces, der bidrager til bedre kvalitet i gennemførelsen og den fremtidige udformning af planerne.

De retlige krav fastsætter de betingelser, der sikrer, at evalueringerne bliver gennemført. I perioden 2023-2027 skal medlemsstaterne evaluere de strategiske planer og efter gennemførelsen (efterfølgende evaluering). I henhold til de retlige krav i artikel 140 i forordning (EU) 2021/2115 har evalueringerne til formål at forbedre kvaliteten i udformningen og gennemførelsen af planerne.

Hvad er begrundelsen for at have en evalueringsplan?

En evalueringsplan er et skriftligt dokument, der beskriver metoden til evaluering af den strategiske plan, og hvordan evalueringens resultater skal anvendes til at forbedre gennemførelsen og beslutningstagningen. Evalueringsplanen præciserer, hvordan elementerne "Hvad", "Hvordan" og "Derfor det er vigtigt" kan beskrives for den strategiske plan.

For at opfylde evalueringskravene skal medlemsstaterne udarbejde en evalueringsplan, der opfylder minimumskravene i bilag II til forordning (EU) 2022/1475¹. Evalueringsplanen indeholder bl.a. oplysninger om de planlagte evalueringer i gennemførelsesperioden 2023-2027 og om den efterfølgende evaluering i 2031.

Evalueringsplanen forelægges overvågningsudvalget senest ét år efter godkendelse af de strategiske planer². Europa-Kommissionen tager evalueringsplanen til efterretning og skal ikke godkende den. Medlemsstaterne skal dog meddele oplysninger om evalueringsaktiviteter og -resultater til Europa-

¹ Artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) 2022/1475.

² Artikel 140 i forordning (EU) 2021/2115.

Kommissionen efter overvågningsudvalgets gennemgang heraf og senest en måned før det årlige gennemgangsmøde³. Følgende skal meddeles til Europa-Kommissionen⁴:

- oplysninger om evalueringsaktiviteter og -resultater, nærmere bestemt de fremskridt, der er gjort med hensyn til at gennemføre evalueringer, sammenfatninger af evalueringer og eventuel opfølgning af resultaterne.
- eventuelle ændringer af evalueringsplanen.

Hvad er fordelene ved en evalueringsplan?

Evalueringsplanen sikrer, at:

- alle relevante evalueringsaktiviteter gennemføres
- tilstrækkelige og passende ressourcer er til rådighed til at foretage alle de nødvendige evalueringer
- de data, der er nødvendige for evalueringerne, er tilgængelige rettidigt og i et passende format.

Evalueringsplanen sætter dermed medlemsstaterne i stand til at:

- sikre en bedre planlægning og struktur i evalueringen af den strategiske plan
- skabe bedre fokus i overvågnings- og evalueringsaktiviteterne, når de hænger bedre sammen og tilpasses til de prioriterede behov hos de forskellige interessenter, der er involveret i den strategiske plan
- sikre en bedre anvendelse af evalueringsresultaterne, større nytteværdi, en effektiv indarbejdelse samt kommunikation og formidling af resultaterne.

Formålet med retningslinjerne

Retningslinjerne "Udarbejdelse af evalueringsplaner" er af ikke-bindende karakter. Formålet med retningslinjerne er at beskrive det anbefalede indhold, der som minimum bør indgå i evalueringsplanerne, og som kan tilpasses yderligere efter medlemsstaternes behov.

Retningslinjerne har to formål:

- at fungere som vejledning vedrørende udformningen af evalueringsplanen på grundlag af det minimumsindhold, der kræves i henhold til den retlige ramme
- at foreslå yderligere indhold til evalueringsplanen for at fremme bedre planlægning, gennemførelse og anvendelse af evalueringer på medlemsstatsniveau.

³ Artikel 5 i forordning (EU) 2022/1475.

⁴ Artikel 124, stk. 3, litra d), og artikel 124, stk. 4, litra c), i forordning (EU) 2021/2115.

Målgrupper for de ikke-bindende retningslinjer

Den vigtigste målgruppe for retningslinjerne er forvaltningsmyndighederne for den strategiske plan, som er ansvarlige for udarbejdelsen af evalueringsplanen. Andre målgrupper omfatter overvågningsudvalget og betalingsorganerne, som deltager i udarbejdelsen af evalueringsplanen.

Retningslinjernes struktur og indhold

Retningslinjerne indeholder en beskrivelse af de vigtigste elementer i evalueringsplanen under hensyntagen til de lovbestemte minimumskrav. Derudover gives forslag til yderligere indhold i de enkelte afsnit i evalueringsplanen. Retningslinjerne beskriver desuden de vigtigste anvendte begreber og indeholder eksempler på centrale spørgsmål, der skal stilles i forbindelse med udarbejdelsen af de enkelte afsnit i evalueringsplanen med fokus på sammenhængen mellem de forskellige afsnit. Retningslinjerne suppleres af en værktøjskasse, der indeholder en detaljeret beskrivelse af de foreslåede trin i processen med at udarbejde de enkelte afsnit i evalueringsplanen.

1. DE RETLIGE RAMMER

Ved udarbejdelsen af evalueringsplanen skal medlemsstaterne tage hensyn til, hvad der er fastsat i de relevante forordninger med hensyn til, hvad der skal evalueres samt hvornår og hvordan.

Hvad skal evalueres?

Medlemsstaterne evaluerer de enkelte specifikke målsætninger (10 i alt) mindst én gang i løbet af gennemførelsesperioden, hvis det er relevant, i overensstemmelse med interventionslogikken for den strategiske plan. De specifikke målsætninger kan vurderes enkeltvis eller grupperet (dvs. omfattende evalueringer af flere målsætninger) i overensstemmelse med interventionslogikken for den strategiske plan⁵. Hvis en strategisk målsætning ikke bliver evalueret i løbet af gennemførelsesperioden, bør medlemsstaterne give en begrundelse herfor.

Specifikke interventioner eller emner bliver evalueret i henhold til medlemsstatens evalueringsbehov, interventionslogikken i den strategiske plan og status for gennemførelsen. Eksempler på sådanne emner er⁶:

- fastlæggelse af merværdien af LEADER
- det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik
- den landbrugsfaglige viden- og innovationssystemer (AKIS)
- miljø- og klimastrukturen⁷.

Forenkling for de endelige støttemodtagere og forvaltninger er også et muligt emne ved vurdering af effektivitet⁸.

Hvornår?

I perioden 2023-2027 skal Europa-Kommissionen og medlemsstaterne gennemføre evalueringer. I henhold til artikel 140 i forordning (EU) 2021/2115 skal medlemsstaterne foretage to typer evalueringer:

- evalueringer "i gennemførelsesperioden" (2023-2027); der er dog ikke fastsat konkrete datoer
- en "efterfølgende evaluering" senest den 31. december 2031.

Evalueringerne i gennemførelsesperioden bør planlægges på en sådan måde, at resultaterne er tilgængelige forud for drøftelserne vedrørende den næste fælles landbrugspolitik, dvs. efter 2027 på EU-niveau samt til den næste strategiske plan på medlemsstatsniveau. Hvor det er relevant, anvender medlemsstaterne også data fra den foregående programmeringsperiode 2014-2022 til vurderingerne⁹.

⁵ Artikel 2, litra a), i forordning (EU) 2022/1475.

⁶ Artikel 2, litra d), i forordning (EU) 2022/1475.

⁷ I henhold til artikel 109, stk. 2, litra a), i forordning (EU) 2021/21115 (GLM-normer og -betingelser).

⁸ Artikel 1, stk. 3, i forordning (EU) 2022/1475.

⁹ Artikel 2, litra e), i forordning (EU) 2022/1475.

Hvordan?

Medlemsstaterne bør foretage nedenstående handlinger i forbindelse med evalueringen. Da handlingerne er typiske elementer i en evalueringsramme, bør medlemsstaterne opstille en ramme omfattende:

- **Brug af relevante evalueringskriterier** under hensyntagen til omfang, type og anvendelse af tiltagene i den strategiske plan¹⁰. Evalueringskriterierne er: effektivitet, virkningsfuldhed, relevans, sammenhæng og EU-merværdi (**bilaget** til disse retningslinjer indeholder definitioner af evalueringskriterier i henhold til retningslinjerne for bedre regulering)¹¹. Desuden vurderer medlemsstaterne med brug af effektindikatorer også effekten af deres bidrag til opfyldelsen af den fælles landbrugspolitik generelle målsætninger og de specifikke målsætninger, der indgår i de pågældende strategiske planer¹². Det betyder, at hvis en specifik målsætning ikke indgår, er der ikke krav om at vurdere virkningerne. Der skal dog gives en begrundelse¹³. Den samlede virkning af den strategiske plan bliver kun vurderet i den efterfølgende evaluering¹⁴.
- **Hensyntagen til interventionernes territoriale anvendelsesområde**, hvor det er relevant. Dette gælder især de interventioner, der ikke gennemføres på nationalt plan, men på regionalt eller lokalt plan¹⁵.
- **Identifikation af de vigtigste evalueringselementer, der skal vurderes**. Med hensyn til evalueringskriterierne vedrørende effektivitet indeholder bilag I til forordning (EU) 2022/1475 yderligere specifikationer, navnlig for hver enkelt specifik målsætning, og centrale evalueringselementer fastsættes (medfører en forpligtelse til at vurdere) samt succesfaktorer¹⁶ (anbefalede, ikke bindende). For de øvrige evalueringskriterier indeholder bilag I imidlertid ingen specifikationer.
- **Formulering af evalueringsspørgsmål og succesfaktorer** med henblik på at vurdere evalueringskriterierne effektivitet, virkningsfuldhed, relevans, sammenhæng og EU-merværdi¹⁷. Succesfaktorerne i bilag I til forordning (EU) 2022/1475 er kun anbefalinger. I den foregående programmeringsperiode var der 30 fælles evalueringsspørgsmål for hele EU ledsaget af bedømmelseskriterier pr. fokusområde og på programniveau. I den nuværende periode kan en medlemsstat udvikle egne evalueringsspørgsmål for at vurdere ovennævnte evalueringskriterier.
- **Hensyntagen til alle relevante fælles indikatorer** (output-, resultat-, effekt- og kontekstindikatorer) med henblik på at analysere de strategiske planer indvirkning på specifikke målsætninger¹⁸. Nettovirkningerne bør beregnes for de individuelle effektindikatorer, der er opført i bilag III til forordning (EU) 2022/1475¹⁹.

¹⁰ Artikel 2, litra b), i forordning (EU) 2022/1475.

¹¹ Artikel 1, stk. 1, i forordning (EU) 2022/1475.

¹² Artikel 140, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.

¹³ Artikel 2, litra a), i forordning (EU) 2022/1475.

¹⁴ Artikel 3, stk. 2, i forordning (EU) 2022/1475 og artikel 140, stk. 1, i forordning (EU) 2021/2115.

¹⁵ Artikel 2, litra c), i forordning (EU) 2022/1475.

¹⁶ "Succesfaktorer" erstatter udtrykket "bedømmelseskriterier", der blev anvendt i perioden 2014-2020.

¹⁷ Artikel 1, stk. 1, i forordning (EU) 2022/1475.

¹⁸ Artikel 6, stk. 1, i forordning (EU) 2022/1475.

¹⁹ Artikel 6, stk. 5, i forordning (EU) 2022/1475.

- **Anvendelse af yderligere relevante oplysninger** (kvantitative og kvalitative) **og specifikke indikatorer** ud over de fælles, hvis det er nødvendigt, for at bidrage til at drage relevante konklusioner om virkningen af de strategiske planer²⁰.

I de lovgivningsmæssige rammer anvendes udtrykket "hvor det er relevant" forskellige steder, når der henvises til, hvad der skal evalueres og hvordan. Det betyder, at medlemsstaterne skal behandle alle relevante aspekter. Nogle aspekter er altid relevante, f.eks. merværdien af Leader, som indgår i alle strategiske planer og derfor bør evalueres af alle medlemsstater. Andre aspekter kan være relevante i nogle medlemsstater, f.eks. kan det territoriale anvendelsesområde være relevant i regionsopdelte medlemsstater og mindre relevant i medlemsstater, der ikke er regionsopdelte.

²⁰ Artikel 6, stk. 2, i forordning (EU) 2022/1475.

2. AFSNIT I EVALUERINGSPLANEN

Minimumskravene til evalueringsplanens struktur og indhold er beskrevet i bilag II til forordning (EU) 2022/1475 og sammenfattet i nedenstående tabel. Ifølge bilaget skal evalueringsplanen indeholde syv afsnit, der er anført i første kolonne nedenfor. Evalueringsplanens minimumsindhold er vist i anden kolonne nedenfor. Den tredje kolonne anviser yderligere anbefalet indhold under hvert afsnit.

Medlemsstaterne kan vælge at ændre rækkefølgen af afsnittene i evalueringsplanen, hvis de finder det relevant. Man kan f.eks. argumentere for, at kortlægning af interessenter skal ske først, da interessenterne skal høres om deres behov, men nogle interessenter spiller også en rolle med hensyn til at levere data eller bidrage til at udpege emner for evalueringen. Disse retningslinjer følger rækkefølgen i bilag II til forordningen, men det indebærer ikke, at den rækkefølge altid skal anvendes.

Tabel 1 — Oversigt over evalueringsplanen (minimumsindhold og anbefalet indhold)

Afsnit i evalueringsplanen	Minimumsindhold (forordning)	Yderligere indhold (anbefalet)
1. Målsætninger og behov	<ul style="list-style-type: none"> • Evalueringsmålsætninger samt behov • Sikre, at der gennemføres tilstrækkelige aktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> • Bedømmelsesaktiviteter • Evalueringsemner
2. Forvaltning og koordinering	<ul style="list-style-type: none"> • Overvågnings- og evalueringsordninger • Vigtigste organer og ansvarsområder 	<ul style="list-style-type: none"> • Strukturer til effektiv forvaltning af planlægningen, gennemførelsen og kvaliteten af evalueringerne • Yderligere strukturer til fremme af anvendelsen af evalueringsresultater
3. Kortlægning af interessenter	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse af relevante interessenter • Interessenternes behov • Behov for kapacitetsopbygning (skal gennemføres i henhold til afsnit 7) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af interessenter • Klassificering af interessenter • Anvisning i brug af kortlægning af interessenter
4. Tidsplan	<ul style="list-style-type: none"> • Planlægning af evalueringer: <ul style="list-style-type: none"> ◦ bidrag til den fælles landbrugspolitik i gennemførelsesperioden 	<ul style="list-style-type: none"> • Køreplan for evalueringer, herunder alle typer evalueringsaktiviteter: evaluerings-/evalueringsstøtteundersøgelser, kapacitetsopbyggende aktiviteter, udvikling af overvågningssystemer

	<ul style="list-style-type: none"> ○ evaluering af specifikke emner (f.eks. miljø- og klimaarkitektur, netværk under den fælles landbrugspolitik, Leader, AKIS) • Ledsagende undersøgelser og andre forsknings- og analyseaktiviteter 	
5. Data og oplysninger	<ul style="list-style-type: none"> • Tiltag vedrørende datatilgængelighed • Datakilder • Institutionelle tiltag vedrørende levering af data og datakvalitet • Identifikation af datamangler og afhjælpende foranstaltninger • Datasystemer i drift til tiden 	<ul style="list-style-type: none"> • En generel evalueringsramme (herunder vejledende evalueringsspørgsmål, succesfaktorer, indikatorer og datakilder) med henblik på at identificere datamangler. • Uddannelse af aktører i datastyringssystemer efter behov.
6. Kommunikation og opfølgning	<ul style="list-style-type: none"> • Metode til formidling af evalueringsresultater til målgrupper af modtagere • Mekanismer til opfølgning og anvendelse af evalueringsresultater 	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse af kommunikationsplanen • Mål for formidling af evalueringsresultater • De nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik rolle
7. Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning	<ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse af de nødvendige og planlagte ressourcer til gennemførelse af evalueringsplanen, herunder angivelse af administrativ kapacitet, data, finansielle ressourcer og IT-behov) • Beskrivelse af gennemførelsen af programstøtten (herunder teknisk støtte, kapacitetsopbyggende aktiviteter og evalueringsstøtte til LAG'er) 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktureret kapacitetsopbygningsplan for LAG'er til evaluering af lokale udviklingsstrategier

3. EVALUERINGSPLANENS HOVEDINDHOLD

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af evalueringsplanens grundlæggende indhold i syv afsnit med udgangspunkt i de minimumskrav, der er fastsat i forordningen²¹.

Figur 1 — Minimumskrav for evalueringsplanens struktur

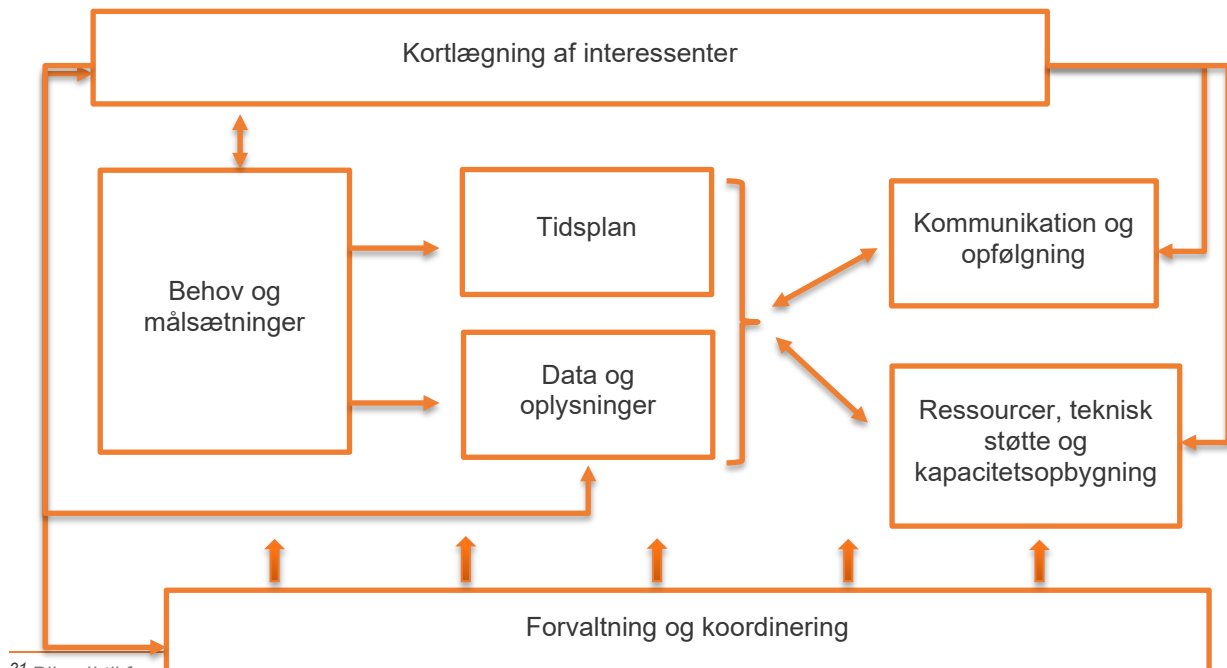

Evalueringsplanens syv afsnit er beskrevet nærmere i de følgende kapitler. For hvert afsnit foreslås minimumsindhold og yderligere indhold. Et afsnit om minimumskravene i henhold til bilag II til forordning (EU) 2022/1475 er anført i en orange boks. Disse retningslinjer indeholder også forslag til yderligere indhold med tilhørende begrundelser. Sammenhængen mellem evalueringsplanens afsnit beskrives også i detaljer og med oversigten i figur 2 nedenfor.

De centrale begreber, der bør anvendes ved udarbejdelse af evalueringsplanens afsnit, forklares for at sikre en fælles forståelse af de vigtigste emner og begreber. En række centrale spørgsmål, der kan stilles, kan af medlemsstaterne bruges som vejledning til, hvad der bør indgå i de respektive afsnit af evalueringsplanen. Endelig foreslås der en vejledende oversigt for hvert afsnit.

Mere detaljerede trin, der skal følges ved udarbejdelsen af de enkelte afsnit i evalueringsplanen, fremgår af værktøjskassen, der hører til retningslinjerne.

Figur 2 – Sammenhæng mellem de forskellige afsnit i evalueringsplanen

²¹ Bilag II til forordning (EU) 2022/1475.

Kilde: Evaluation Helpdesk for the CAP (2023).

3.1 Målsætninger og evalueringsbehov

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

I dette afsnit af evalueringsplanen bør der redegøres for målsætningerne for evalueringen og de tilsvarende behov. Begrundelser for foreslået ekstra indhold i afsnittet fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2 — Forslag til indhold i afsnit 1 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ²²	Yderligere indhold	Begrundelse ²³
En beskrivelse af: <ul style="list-style-type: none"> • Evalueringsbehov • Målsætninger for evalueringen 	Evalueringsaktiviteter	Gennemførelse af evalueringer, opfølgning af resultater — artikel 124, stk. 3, litra d) Rapportering af evalueringsaktiviteter og konstaterede forhold ²⁴
Dokumentation for gennemførelse af tilstrækkelige aktiviteter	Evalueringsemner	Evaluering af specifikke målsætninger i overensstemmelse med interventionslogikken — artikel 2, litra a) Evaluering af specifikke interventioner/emner — artikel 2, litra d) Vurdering af forenkling — artikel 1, stk. 3
<p>Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit</p> <p><u>Afsnit 2 — Forvaltning og koordinering</u> er et overordnet element i evalueringsplanen, da der kan være forskellige organer/aktører med ansvar for forskellige dele af evalueringsplanen.</p> <p><u>Afsnit 3 — Kortlægning af interesser</u>: Under kortlægningen kan interessenterne give input til evalueringsbehovene og -målsætningerne og foreslå evalueringsemner, der er relevante for deres behov.</p> <p><u>Afsnit 4 — Tidslinje</u>: Valg af emner og aktiviteter indgår i tidsplanen til planlægning af evalueringerne. Desuden kan aktiviteterne vedrøre opbygning af evalueringskapacitet, data og oplysninger, hvis evalueringsaktiviteterne vedrører data/informationssystemer og afhjælpning af datamangler, og teknisk støtte, hvis de vedrører støtte til LAG'er.</p> <p><u>Afsnit 7 — Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning</u>: Det endelige valg af evalueringsemner og -aktiviteter afhænger af de disponible ressourcer, både menneskelige (evaluatorer og evalueringskapaciteter) og finansielle (budget til evaluering).</p>		

Centrale anvendte begreber

En redegørelse for målsætningerne for evalueringsplanen og de evalueringsrelaterede behov, der skal sikre, at der gennemføres tilstrækkelige og passende **evalueringsaktiviteter, navnlig for at**

²² Bilag II, punkt 1, til forordning (EU) 2022/1475 og artikel 140, stk. 4, i forordning (EU) 2021/2115.

²³ Artiklerne er henvisning til forordning (EU) 2022/1475.

²⁴ Artikel 5 i forordning (EU) 2022/1475.

tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for programstyringen, for at samle input til næste programmeringsperiode og for at sikre, at de data, der er nødvendige for evalueringen af den strategiske plan, er til rådighed.

De **målsætninger** for evalueringen, der skal indgå i evalueringsplanen, kan dække et eller flere af tre niveauer:

- et strategisk niveau, hvor evalueringerne afspejler situationen på nationalt plan med hensyn til at vurdere den strategiske plans bidrag til opfyldelsen af den fælles landbrugspolitik generelle målsætninger og relevante strategiske målsætninger²⁵
- et regionalt niveau, hvor evalueringerne kan bruges til at vurdere interventionerne i de strategiske planer, der gennemføres på regionalt eller lokalt plan²⁶
- et tematisk niveau (nationalt eller regionalt), hvor evalueringerne kan bruges til at vurdere et specifikt emne af interesse eller en prioritet for en medlemsstat.

Evalueringsbehovene kan identificeres først. De kan hidrøre fra interventionslogikken for en strategisk plan for den fælles landbrugspolitik og forvaltningsmyndighedernes og andre relevante interessenters behov. Erfaringer fra tidligere programmeringsperioder kan også bruges til at fastlægge evalueringsbehovene.

En klar beskrivelse af evalueringsbehovene og målsætningerne for evalueringsplanen gør det muligt at udforme og gennemføre passende **evalueringsaktiviteter i forbindelse med en strategisk plan under den fælles landbrugspolitik**. Evalueringsaktiviteter er aktiviteter, som forvaltningsmyndighederne og andre interessenter skal gennemføre, og de kan inddeles i tre typer:

- aktiviteter i forbindelse med udvikling af overvågnings- og evalueringssystemer (regler, procedurer, retsakter, data, informationssystemer osv.). Aktiviteterne sikrer, at de **data, der er nødvendige for evalueringerne af de strategiske planer, er tilgængelige**
- udarbejdelse og gennemførelse af evalueringer (af specifikke målsætninger eller af specifikke emner) og undersøgelser til støtte for evaluering, herunder formidling og opfølgning af evalueringsresultater
- aktiviteter i forbindelse med opbygning af evalueringskapacitet.

Evalueringsaktiviteter kan gennemføres på forskellige tidspunkter med forskellige formål.

- a) I programmeringsperioden for at **tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for programstyringen**, navnlig med henblik på at:
 - evaluere de specifikke målsætninger i overensstemmelse med den enkelte strategiske plan og den tilhørende interventionslogik. I evalueringsaktiviteterne tages der også hensyn til, om evalueringen foretages for hver specifik målsætning eller i form af bredere evalueringer, der omfatter flere specifikke målsætninger²⁷

²⁵ I dette dokumentet henvises der til de 9 specifikke målsætninger (SO) og det tværgående mål (CCO) som beskrevet i artikel 6, stk. 1 og 2, i forordning (EU) 2021/2115.

²⁶ Artikel 2, litra c), i forordning (EU) 2022/1475.

²⁷ Artikel 2, litra a), i forordning (EU) 2022/1475.

- vurdere den strategiske plan ved hjælp af de relevante evalueringskriterier og vurdere virkningerne²⁸
 - bidrage til drøftelserne om planlægning og forberedelse af den næste politikperiode (efter 2027)
 - for at **sikre, at de data, der er nødvendige for evalueringen af de strategiske planer, er tilgængelige**²⁹, skal medlemsstaterne mere konkret:
 - o sikre, at der er data til rådighed for evalueringseksperterne, så de kan opfylde deres overvågnings- og evalueringsforpligtelser
 - o indgå de nødvendige aftaler med nationale og, hvor det er relevant, regionale statistiske kontorer, forskningscentre, virksomheder og dataleverandører for at sikre, at der er data til rådighed.
- b) Efterfølgende evaluering med henblik på at **give input til den fremtidige politikperiode** (efter 2034), navnlig med henblik på at:
- vurdere den strategiske plan og dens gennemførelse baseret på evalueringskriterierne effektivitet, virkningsfuldhed, relevans, sammenhæng og EU-merværdi samt virkning³⁰.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- **Hvilke evalueringsbehov foreligger vedrørende den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik?**

Spørgsmålet er udgangspunkt for at fastlægge målsætningerne for evalueringsplanen. Underspørgsmål kan være:

- o Hvad er de vigtigste behov bag interventionslogikken for den strategiske plan?
 - o Er der behov for yderligere evalueringer?
 - o Hvilke andre informationsbehov er der vedrørende den strategiske plan? Hvilke kan opfyldes via evalueringen?
 - o Hvordan tager evalueringsplanens aktiviteter hensyn til behovene hos de forskellige interessenter i evalueringen (identificeret i kortlægningen af interessenter i afsnit 3 i evalueringsplanen)?
 - o Kan evalueringsplanen dække nyligt opståede evalueringsbehov?
- **Hvad er målsætningerne for evalueringsplanen?**

²⁸ Artikel 2, litra b), i forordning (EU) 2022/1475.

²⁹ Artikel 7 i forordning (EU) 2022/1475.

³⁰ Artikel 3 i forordning (EU) 2022/1475.

Målsætningerne for evalueringsplanen kan fastlægges på grundlag af behovene. Yderligere underspørgsmål kan omfatte:

- Hvordan kan evalueringsplanen dække de identificerede evalueringsbehov?
- Hvilke typer evalueringer er omfattet af evalueringsplanen, f.eks. procesevalueringer, resultatorienterede evalueringer, konsekvensanalyser osv.?
- Hvilke specifikke målsætninger og emner bliver evalueret i løbet af gennemførelsesperioden, herunder en begrundelse for eventuelle specifikke målsætninger, der ikke bliver evalueret?
- Hvem er evalueringsplanens målgruppe? (under hensyntagen til interessenterne og deres behov samt de planlagte evalueringsaktiviteter)
- Hvilke ressourcer er til rådighed for bedre at kunne fastsætte ambitionsniveauet for evalueringsplanens målsætninger?
- Hvad er status for informations- og dataindsamlingsystemer? I hvilket omfang bør målsætningerne for evalueringsplanen omfatte ajourføring/forbedring heraf for at sikre, at de data, der er nødvendige for evalueringen af den strategiske plan, er tilgængelige?

- **Hvilke evalueringsaktiviteter bør evalueringsplanen omfatte?**

Mere specifikke underspørgsmål kan omfatte:

- Hvor detaljeret skal evalueringsplanen være? Det kan f.eks. være:
 - strategisk (overordnet generel plan med en flerårig arbejdsplan med opfølgning i årlige handlingsplaner).
 - detaljeret (med en detaljeret gennemførelsesplan, herunder alle forventede evalueringsaktiviteter, emner og støtteundersøgelser).

- **Er evalueringsbehovene, målsætningerne for evalueringsplanen og de planlagte evalueringsaktiviteter indbyrdes i overensstemmelse?**

Mere specifikke underspørgsmål kan omfatte:

- Hvor detaljeret skal evalueringsplanen være? Evalueringsplanen kan f.eks. være:
 - strategisk (overordnet generel plan med en flerårig arbejdsplan med opfølgning i årlige handlingsplaner)
 - detaljeret (med en detaljeret gennemførelsesplan, herunder alle forventede evalueringsaktiviteter, emner og støtteundersøgelser).

- **Er evalueringsbehovene, målsætningerne for evalueringsplanen og de planlagte evalueringsaktiviteter sammenhængende?**

Bagudrettet og fremadrettet overensstemmelse skal sikres:

- I hvilket omfang opfylder de planlagte aktiviteter evalueringsbehovene og målsætningerne?

- I hvilket omfang er der en logisk sammenhæng mellem evalueringsbehov, målsætninger og planlagte aktiviteter?

Territoriale aspekter

- Udvalgelse af evalueringsemner: dette kan være en særlig udfordring i regionsopdelte lande, da interesser og behov kan være forskellige fra region til region. Med henblik herpå er det muligt at:
 - etablere kollektive beslutnings-/prioriteringsmekanismer med deltagelse af alle regioner.
 - fastlægge en emnetypologi alt efter om:
 - de er af fælles interesse for alle regioner
 - de er af særlig interesse for en eller flere regioner.
- Medtagelse af territoriale forhold i hver enkelt evaluering: i regionsopdelte medlemsstater bør den særlige situation i de enkelte regioner specifikt vurderes under hvert evalueringsemne. I de enkelte tilfælde er det også nyttigt at analysere forskellene mellem regionerne og de fælles aspekter, så det bliver muligt at udnytte eventuel gensidig læring.

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Målsætninger for evalueringsplanen
2. Evalueringsbehov
3. Planlagte evalueringsaktiviteter efter type
4. Planlagte evalueringsemner

3.2 Forvaltning og koordinering

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

I dette afsnit af evalueringsplanen beskrives overvågnings- og evalueringsordningerne og de vigtigste organer og deres ansvarsområder. Begrundelse for foreslået ekstra indhold i afsnittet om forvaltning og koordinering fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3 — Forslag til indhold i afsnit 2 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ³¹	Yderligere indhold	Begrundelse
Beskrivelse af overvågnings- og evalueringsordningerne	Strukturer til effektiv forvaltning af planlægningen, gennemførelsen og kvaliteten af evalueringerne	Strukturer som evalueringsstyregrupper og rådgivende evalueringsgrupper kan forbedre planlægningen, gennemførelsen og kvaliteten af evalueringerne.
Vigtigste organer og ansvarsområder	Yderligere strukturer til fremme af anvendelsen af evalueringsresultater	Der er ofte forvirring om gruppernes rolle og funktion, og deres rolle bør være klart beskrevet i evalueringsplanen. De kan overvejes, når det er relevant for at forbedre anvendelsen af evalueringsresultaterne i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af politikken.

Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit

Afsnit 3 — Kortlægning af interessenter omhandler interessenter inden for planlægning af evalueringsaktiviteter og interessenter med behov for viden og kompetence inden for evaluering. Nogle af interessenterne indgår også i forvaltnings- og koordineringsordningerne.

Afsnit 6 — Kommunikation og opfølgning af evalueringsresultater: de vigtigste målgrupper for resultaterne af evalueringerne fastlægges.

Afsnit 2, 3 og 6 (forvaltning, kortlægning af interessenter og kommunikation) beskriver tilsammen evalueringssystemets vigtigste interessenter.

Desuden giver de aktører og organer, der medvirker i forvaltning og koordinering, input til behov og målsætninger for evalueringsplanen (afsnit 1), tidsplanen for evalueringsaktiviteterne (afsnit 4), levering af data og oplysninger (afsnit 5) samt tilrettelæggelse og levering af teknisk støtte og kapacitetsopbygning (afsnit 7).

Centrale anvendte begreber

Minimumsindhold: En kort beskrivelse af overvågnings- og evalueringsordningerne under den strategiske plan, med angivelse af de primære **deltagende organer** og deres **ansvarsområder**.

³¹ Bilag II, punkt 2, til forordning (EU) 2022/1475.

Dette afsnit i evalueringsplanen omhandler **forvaltning**³², og begrebet betegner de interaktive processer, hvorigennem de vigtigste interessenter i landbrugsfødevarer sektoren og landdistrikterne styrer evalueringerne af den strategiske plan, så der opnås kollektivt forhandlede forbedringer af planlægning og gennemførelse og en bredere anvendelse af resultaterne.

Overvågnings- og evalueringsordninger er det system af aktører, aktiviteter og mekanismer, der etableres for at overvåge og evaluere gennemførelsen af de strategiske planer.

Ud fra de retlige bestemmelser skal medlemsstaterne:

- identificere de vigtigste organer, der medvirker i overvågnings- og evalueringsordningerne for den strategiske plan.
- fastlægge rolle og ansvarsområder for organerne i forbindelse med overvågningen og evalueringen af den strategiske plan.

De **medvirkende organer** omfatter organer, der er fastlagt i de relevante forordninger, f.eks.

- Forvaltningsmyndigheden, som sikrer, at evalueringsplanen er udarbejdet, og at evalueringerne er i overensstemmelse med overvågnings- og evalueringssystemet³³
- Overvågningsudvalget, som undersøger status for evalueringerne og opfølgningen af resultater³⁴, og som også afgiver udtalelse om evalueringsplanen og eventuelle ændringer heraf³⁵
- Det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik, som gennem netværkssamarbejde bidrager til overvågnings- og evalueringskapaciteten og -aktiviteterne³⁶ det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik gennemfører også eller samarbejde med forvaltningsmyndigheden om gennemførelsen af uddannelses- og kapacitetsopbygningsaktiviteter til forbedring af færdighederne hos dem, der medvirker ved evaluering af den strategiske plan³⁷.
- Betalingsorganet, som er det organ, der er ansvarligt for forvaltning og kontrol af udgifter og levering af overvågningsdata³⁸.
- Hvor det er relevant, kan regionerne inddrages i udformningen af evalueringsplanen og i overvågning og evaluering af de regionale interventioner, der indgår i den strategiske plan³⁹.
- Andre relevante organer i medlemsstaterne, såsom evalueringsenheden, rådgivere, styregruppen for evaluering, tekniske arbejdsgrupper osv.

³² Udtrykket "forvaltning" skal ses på baggrund af traditionelle forvaltningsformers manglende åbenhed, inklusion, fleksibilitet og forankring i virkeligheden, fordi der ikke var lagt vægt på den centrale betydning, som samspillet mellem offentlige og private aktører har ud over den statslige dimension. Det underforstås, at kun ved at inddrage denne type interaktioner opnås kompetent og vidensbaseret beslutningstagning, kreativ problemløsning og fleksibel og velkoordineret gennemførelse af politikken (Ansell and Torfing, 2022).

³³ Artikel 123, stk. 2, litra e), i forordning (EU) 2021/2115.

³⁴ Artikel 124, stk. 3, litra d), i forordning (EU) 2021/2115.

³⁵ Artikel 124, stk. 4, litra c), i forordning (EU) 2021/2115.

³⁶ Artikel 126, stk. 3, litra f), i forordning (EU) 2021/2115.

³⁷ Artikel 7, stk. 4, i forordning (EU) 2022/1475.

³⁸ Bilag IV, punkt 2, litra a), nr. i), i forordning (EU) 2022/1475.

³⁹ Betragtning 120 i forordning (EU) 2021/2115.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- Hvilke organer skal primært inddrages i overvågningen og evalueringen, og hvad er deres ansvarsområder? Underspørgsmål kan være:
 - Er der ud over overvågningsudvalget og det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik behov for at etablere andre strukturer, der kan bidrage til at styre evalueringerne (f.eks. styregrupper) eller yde rådgivning om evaluering (f.eks. rådgivere)? Hvad er deres opgaver og ansvarsområder?
 - Hvordan er opgaver og ansvarsområder i forbindelse med overvågning og evaluering fordelt mellem forskellige dele af forvaltningsmyndigheden og andre strukturer?
- Hvilke erfaringer kan hentes fra den foregående programmeringsperiode og indarbejdes i de nye forvaltnings- og koordineringsordninger? (Eksempelvis kan det undersøges, hvilke konsekvenser en sammenlægning af søjle 1 og søjle 2 i en samlet strategisk plan under den fælles landbrugspolitik vil have for forvaltning og koordinering).
- Hvilken rolle spiller forvaltnings- og koordineringsorganer i forbindelse med revision eller validering af eventuelle ændringer af evalueringsplanen?
- Hvordan bør forvaltningsordninger håndhæves? Tiltag kan for eksempel være a) netværkssamarbejde og b) juridisk bindende ordninger.

Territoriale aspekter

- Hvilken rolle forventes regionerne at have i procedurer og strukturer til forvaltning og koordinering?
- Hvilke mekanismer forventes at kunne sikre en passende koordinering og et passende samspil med regionerne og mellem regionerne?
- Hvilken rolle spiller det nationale netværk for den fælles landbrugspolitik i denne sammenhæng?
- Hvilke koordinerende aktører i regionerne er der brug for, hvordan kan de beskrives, og hvad er deres rolle?

Anbefalet indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

1. Primære interessenter og organer til forvaltning og koordinering af evalueringer
2. Strukturer til forbedring af planlægningen, gennemførelsen og kvaliteten af evalueringerne
3. Yderligere strukturer til forvaltning og koordinering af evalueringerne

3.3 Kortlægning af interessenter

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

Dette afsnit af evalueringsplanen skal beskrive de relevante interessenter, deres evalueringsbehov og deres behov for kapacitetsopbygning som krævet i bilag II til forordning (EU) 2022/1475. Ud fra de retlige bestemmelser skal medlemsstaterne:

- Identificere alle relevante interessenter, herunder dem, der ikke er repræsenteret i overvågningsudvalget.
- Fastlægge deres behov i forbindelse med evalueringsaktiviteterne.
- Definere deres rolle i evalueringen af den strategiske plan og, hvor det er relevant, vurdere deres behov for kapacitetsopbygning, så de kan udfylde rollen.

Der foreslås i disse retningslinjer yderligere indhold til afsnittet om kortlægning af interessenter, som fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4 — Forslag til indhold i afsnit 3 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ⁴⁰	Yderligere indhold	Begrundelse
Kort beskrivelse af relevante interessenter	Kortlægning af interessenter	En kortlægning af interessenterne gør det muligt at udarbejde en omfattende liste over relevante interessenter. Det tjener to formål: at identificere og opbygge viden om de interessenter, der har interesse i den strategiske plan og evalueringen heraf.
Deres evalueringsbehov		
Deres behov for kapacitetsopbygning (hvor det er relevant)	Klassificering af interessenter	Til klassificering indhentes oplysninger om de forskellige interessenters indflydelse og repræsentativitet samt interesser. Ved klassificeringen kan interessenterne grupperes efter, i hvor høj grad de kan påvirke eller bliver berørt af den strategiske plan og evalueringen heraf. Det kan være retningsgivende for, om og hvordan interessenterne skal inddrages, i hvilken fase af evalueringsprocessen, og hvordan det gøres mest effektivt.
	Anvisning i brug af kortlægning af interessenter	Kortlægningen kan bidrage til at afdække, hvilke interessenter der er mest relevante og/eller de ønskede strukturer til forvaltning af evalueringerne i forbindelse med planlægning, udbud, gennemførelse, kvalitetskontrol, formidling og opfølgning af evalueringsresultater.

⁴⁰ Bilag II, punkt 3, til forordning (EU) 2022/1475.

Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit

- Afsnit 1 — Målsætninger og behov: Evalueringsbehovene afgør i en vis udstrækning, hvilke interessenter det er relevant at inddrage, og en brainstorming sammen med interessenterne kan bidrage til at identificere deres behov, hvilket igen bidrager til at afdække evalueringsbehovene.
- Afsnit 2 — Forvaltnings- og koordineringsordninger: Nogle interessenter indgår i medlemsstatens forvaltningsstruktur for evaluering.
- Afsnit 7 — Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning: Kortlægningen af interessenter danner også grundlag for aktiviteterne vedrørende teknisk støtte, og det kan være nødvendigt at planlægge og gennemføre en vis kapacitetsopbygning hos interessenterne.

Centrale anvendte begreber

En kort beskrivelse af de relevante interessenter, der er omhandlet i gennemførelsesforordningens artikel 4, stk. 2, herunder en redegørelse for, hvorfor de er inddraget, samt deres behov i forbindelse med evalueringsaktiviteterne og, hvor det er relevant, kapacitetsopbygning.

Kortlægning af interessenter: Det er et relativt nyt element i evalueringsplanen, hvor "medlemsstaterne udpeger interessenter, som det er relevant at høre som led i planlægningen af evaluerings- og kapacitetsopbygningsaktiviteterne. Hvis det er relevant, udpeger medlemsstaterne andre interessenter end overvågningskomitéens medlemmer"⁴¹.

Relevante interessenter: Begrebet anvendes i de relevante EU-forordninger⁴², men det præciseres ikke, hvem de er. De enkelte medlemsstater udpeger de interessenter, der er relevante for specifikke aktiviteter og i denne sammenhæng for planlægning af evalueringsaktiviteter og kapacitetsopbygning. Hvor det er relevant, skal de øvrige interessenter ud over overvågningsudvalgets medlemmer desuden udpeges.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- Hvem er de primære interessenter i forbindelse med evalueringsplanen?
 - Er nogle af de interessenter, der er blevet hørt i forbindelse med den strategiske plan, relevante i forbindelse med evalueringsplanen?
 - Hvilke interessenter er relevante med hensyn til at levere data og anvende evalueringsresultaterne?
- Hvad er deres interesser og kendetegn (f.eks. deres organisation og rolle)?
- Hvilke interessenter er involveret i forvaltningen og koordineringen af evalueringsplanen og med hvilken rolle? (Sammenhæng med evalueringsplanens afsnit 2)

⁴¹ Artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) 2022/1475.

⁴² Forordning (EU) 2022/1475 og forordning (EU) 2021/2115.

- Hvad er deres behov i forbindelse med evalueringsaktiviteterne? (Input til evalueringsplanens afsnit 1)
- Hvilke behov har de for kapacitetsopbygning? (Sammenhæng med evalueringsplanens afsnit 7)
- Hvordan bør interessenterne inddrages i evalueringsaktiviteterne?

Territoriale aspekter

For regionsinddelte landes vedkommende skal der lægges særlig vægt på denne del af evalueringsplanen, og følgende spørgsmål skal afklares:

- Hvilken rolle forventes regionerne at have ved udvikling af evalueringsprocessen? Opfølgende spørgsmål om ansvarsområder og opgaver kunne være:
 - Hvilken rolle skal de have ved udformning af evalueringsplanen og udvælgelse af evalueringsemner?
 - Hvilken rolle skal de have med hensyn til at tilvejebringe oplysninger til evalueringen?
 - Hvilken rolle skal de have med hensyn til integration af evalueringresultaterne?
 - Er der behov for støtte til, at regionerne kan kontakte visse aktører?
- Hvilke særlige aktører (der medvirker i gennemførelsen af den strategiske plan i de enkelte regioner) forventes at deltage i evalueringsprocessen og på hvilke måder, og hvilke mekanismer forventes sikre en sammenhængende indsats?
- Hvilke aktører, der medvirker i evalueringsprocessen, skal kontaktes af regionerne?
- Hvordan kan evalueringskapaciteten styrkes hos aktørerne på regionalt plan? Hvilke konkrete kapacitetsopbyggende aktiviteter bør de regionale aktører deltage i?

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Identifikation af interessenter
2. Klassificering af interessenter (kortlægning af interessenter)
3. Brug af kortlægningen af interessenter
4. Interessenternes behov for kapacitetsopbygning

3.4 Tidsplan

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

I dette afsnit af evalueringsplanen bør de vigtigste milepæle og den vejledende tidsramme for evalueringerne beskrives samt undersøgelser til støtte for evalueringen, herunder begrundelser for tidsplanen (dvs. hvorfor de forskellige tidsfrister er fastlagt, som de er). Følgende kan indgå:

- Liste over evalueringer med henblik på at vurdere den strategiske plans bidrag til den fælles landbrugspolitikks målsætninger og vejledende tidsplan
- Liste over evalueringer til vurdering af specifikke emner og vejledende tidsplan (bemærk, at hver medlemsstat kan vælge specifikke emner, hvis det er relevant⁴³)
- Liste over underbyggende undersøgelser og andre forsknings- og analyseaktiviteter til støtte for evalueringerne
- Liste over andre evalueringsaktiviteter med tidsplan (f.eks. kapacitetsopbygningsaktiviteter, udvikling af overvågningssystemer osv.)
- Køreplan for evalueringer (hvor ovenstående punkter indgår).

Der foreslås i disse retningslinjer yderligere indhold til afsnittet om tidsplanen, som fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 — Forslag til indhold i afsnit 4 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ⁴⁴	Yderligere indhold	Begrundelse
Vejledende planlægning af evalueringer og undersøgelser til støtte for evalueringen Begrundelse for valg	Køreplan for evalueringer	Som underbygning af tidsplanen giver en køreplan med tidsramme og frister et fuldstændigt billede af, hvilke evalueringsaktiviteter der skal gennemføres og hvornår. Alle typer evalueringsaktiviteter bør medtages: evaluerings-/evalueringsstøtteundersøgelser, kapacitetsopbyggende aktiviteter, udvikling af overvågningssystemer. Sidstnævnte er relevant for planlægningen af de data, der er nødvendige for evalueringerne. Tage hensyn til eventuelle tidsmæssige risici. Med udgangspunkt i den overordnede evalueringsramme kan milepæle fastlægges.
<p>Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Afsnit 1 — Målsætninger og behov</u>: Evalueringsemner og andre aktiviteter danner grundlag for udarbejdelsen af tidsplanen. De udpeges i evalueringsplanens afsnit 1, og på grundlag af den valgte metode (en strategisk eller en mere detaljeret evalueringsplan) fremgår de vejledende tidsfrister i tidsplanen. 		

⁴³ Bilag II, punkt 4, litra b), i forordning (EU) 2022/1475.

⁴⁴ Bilag II, punkt 4, til forordning (EU) 2022/1475.

- Afsnit 2 — Forvaltning og koordinering er et overordnet element, og det kan være nødvendigt at inddrage nogle af forvaltningsorganerne/aktørerne med ansvar for koordinering/gennemførelse af evalueringsaktiviteterne i udarbejdelsen af tidsplanen.
- Afsnit 5 — Data og oplysninger; kravene hertil danner også grundlag for nogle af evalueringsaktiviteterne, og derfor skal alle dataforberedelses-/dataindsamlingsaktiviteter også tages i betragtning i tidsplanen.
- Afsnit 7- Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning: De ressourcer, der er til rådighed for evalueringerne (menneskelige, finansielle og tekniske), er også afgørende for ambitionsniveauet for evalueringsaktiviteterne og afspejles i tidsplanen. Hvis der f.eks. er behov for IT- eller kapacitetsopbygningsaktiviteter, bør de planlægges med en vejledende tidsplan.

Centrale anvendte begreber

Vejledende plan for evalueringerne og undersøgelser til støtte for evalueringen, der skal gennemføres i løbet af programmeringscyklussen, samt begrundelse for de trufne valg, herunder:

- evalueringer med henblik på at vurdere den strategiske plans bidrag til målsætningerne for den fælles landbrugspolitik, som skal foretages under gennemførelsen af den strategiske plan**
- hvis det er relevant, evalueringer til vurdering af specifikke emner, jf. artikel 2, litra d), i gennemførelsesforordningen**
- Støtteundersøgelser og andre forsknings- og analyseaktiviteter til støtte for evalueringerne.**

Vejledende planlægning af evalueringer: Henviser til en vejledende tidsplan med angivelse af den forventede varighed samt start- og sluttidspunkter for hver proces. Tidsplanen er "vejledende" for at sikre en vis fleksibilitet i betragtning af gennemførelsesperiodens længde. Der kan foretages årlige revisioner/tilpasninger af tidsplanen.

Planlægningen kræver en bagudrettet tidsplanlægning (begyndende fra sidste trin i processen) for at sikre, at resultaterne foreligger til tiden. Med henblik herpå kan det være nødvendigt for medlemsstaterne at fastsætte evalueringsmilepæle under gennemførelsen og efterfølgende. Selv om datoen for den efterfølgende evaluering er fastsat i forordningen⁴⁵, er det for evalueringerne i gennemførelsesperioden op til medlemsstaten at beslutte, hvad der skal evalueres og hvornår.

Desuden skal evalueringsplanen indeholde en **begrundelse for de trufne valg**, hvilket betyder, at medlemsstaterne bør forklare, om evalueringerne, herunder planlagte støtteundersøgelser, er baseret på evalueringsplanens behov og målsætninger, interventionslogikken i den strategiske plan og den forventede gennemførelse. Det sikrer, at minimumskravene opfyldes, f.eks. at alle specifikke målsætninger vurderes mindst én gang i løbet af gennemførelsesperioden. Desuden sikrer det, at alle evalueringsaktiviteter gennemføres rettidigt, så de faktiske effekter beskrives.

⁴⁵ Artikel 140, stk. 6, i forordning (EU) 2021/2115.

Vurderingen af den **strategiske plans bidrag til målsætningerne for den fælles landbrugspolitik** bør følge interventionslogikken i den strategiske plan og fokusere på: a) de enkelte specifikke målsætninger, der indgår i planen, eller b) omfattende evalueringer, der dækker flere målsætninger, samtidig med at der gives en begrundelse for, hvorfor et mål ikke evalueres i gennemførelsesperioden⁴⁶.

Vurderingen af specifikke emner bør tage højde for både evalueringsbehovene og interventionslogikken i den strategiske plan under den fælles landbrugspolitik⁴⁷. Forordningen foreslår emner som miljø- og klimaarkitektur, merværdien af Leader, nationale netværk under den fælles landbrugspolitik og det landbrugsfaglige videns- og innovationssystem (AKIS).

Støtteundersøgelser og andre forsknings- og analyseaktiviteter er tiltag, der udføres til støtte for evalueringerne (f.eks. undersøgelser for at identificere datamangler, undersøgelser til analyse eller udvikling af evalueringsmetoder, undersøgelser af overvågningen af miljøeffekten), men de udgør ikke i sig selv en evaluering.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- Hvordan tilrettelægges evaluering af specifikke målsætninger, specifikke emner og undersøgelser til støtte for evalueringen tidsmæssigt under hensyntagen til interventionslogikken og de forventede resultater af den strategiske plan?
- Hvad er de vigtigste milepæle i evalueringen, også under hensyntagen til den fremtidige programmeringsperiode?
- Hvad kan man overveje i forbindelse med udarbejdelsen af en køreplan for evalueringsplanen?
- Køreplanen kan give et nyttigt overblik over, hvad der bør evalueres og hvornår. Specifikke underspørgsmål kan omfatte:
 - Hvilke evalueringsaktiviteter gennemføres og hvornår?
 - Hvilke forberedende trin (f.eks. udvikling af evalueringsspørgsmål, klargøring af data, metodeudvikling, udsendelse af udbud) er nødvendige for at muliggøre de planlagte evalueringsaktiviteter?
 - Hvornår skal man begynde at udarbejde og udsende større udbud og andet forberedende arbejde?
- Hvilke større tidsmæssige udfordringer eller risici foreligger?
- Hvordan kan den vejledende tidsplan finjusteres (f.eks. evalueringsplan på strategisk niveau, flerårig arbejdsplan, årlig handlingsplan) og følges op i løbet af programmeringsperioden?
- Hvad er erfaringerne fra den foregående periode med hensyn til tidsplanen for evalueringerne?

⁴⁶ Artikel 2, litra a), i forordning (EU) 2022/1475

⁴⁷ Artikel 2, litra d), i forordning (EU) 2022/1475

Territoriale aspekter

- Hvis det er relevant, overvej eventuelle frister for, hvornår regionerne skal fremlægge oplysninger/data eller andet input, der er nødvendigt for at gennemføre evalueringerne på nationalt plan.
- Koordinering mellem aktører på regionalt og nationalt plan er afgørende for at sikre sammenhæng og komplementaritet mellem de to niveauer, f.eks. at visse oplysninger kan udveksles mellem det regionale til det nationale niveau og indsamles og analyseres i tide, og at proceduren beskrives og kortlægges præcist på forhånd.
- Det er ligeledes nødvendigt at sikre, at visse anbefalinger eller konklusioner fra evalueringerne kan integreres hensigtsmæssigt i regionerne i de tiltag, der planlægges/forvaltes på regionalt plan.

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Liste over evalueringer med henblik på at vurdere den strategiske plans bidrag til den fælles landbrugspolitikens målsætninger og vejledende tidsplan
2. Liste over evalueringer til vurdering af specifikke emner og vejledende tidsplan
3. Liste over undersøgelser og andre forsknings- og analyseaktiviteter til støtte for evalueringerne med vejledende tidsplan
4. Liste over andre evalueringsaktiviteter med tidsplan (f.eks. kapacitetsopbygningsaktiviteter, udvikling af overvågningssystemer osv.)
5. Tidsplan og køreplan for evalueringer (hvor ovenstående punkter indgår)

3.5 Data og oplysninger

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

Dette afsnit af evalueringsplanen bør indeholde en analyse (uddybes i forbindelse med de specifikke evalueringer) af, hvilke oplysninger der vil være tilgængelige via overvågningssystemet, og hvilke oplysninger der supplerende skal indhentes via evalueringsaktiviteterne for at løse evalueringsbehovene hensigtsmæssigt. Det bør i afsnittet dokumenteres, at alle nødvendige procedurer og foranstaltninger er blevet analyseret og planlagt for at sikre, at systemerne til indhentning af oplysninger med henblik på passende overvågning og evaluering er rettidigt til rådighed.

Ideelt bør alle nødvendige data og oplysninger (herunder, hvor det er relevant, feltmålinger, kvalitative data fra undersøgelser, interview osv.) indarbejdes i overvågningssystemet fra de første trin i gennemførelsen, så de kan bruges i alle de planlagte evalueringer.

Der foreslås i disse retningslinjer yderligere indhold til afsnittet om data og oplysninger, som fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 6 — Forslag til indhold i afsnit 5 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ⁴⁸	Yderligere indhold	Begrundelse
Beskrivelse af de ordninger, der skal sikre, at data til overvågning og evaluering er tilgængelige	En generel evalueringsramme til identifikation af datamangler med vejledende: <ul style="list-style-type: none"> • evalueringsspørgsmål og succesfaktorer • indikatorer • datakilder 	Evalueringsrammen er et redskab, hvor man systematisk samler alle de krævede og mulige indikatorer og datakilder som hjælp til at identificere databehov og -mangler, som minimum for PMEF-indikatorerne, herunder de effektindikatorer, der skal udlignes, og som er opført i bilag III til forordning (EU) 2022/1475.
Primære datakilder		Evalueringer skal baseres på output-, resultat-, effekt- og kontekstindikatorer — artikel 6, stk. 1
Institutionelle ordninger til levering af data		Andre indikatorer og kvalitative og kvantitative oplysninger kan også anvendes — artikel 6, stk. 2
Ordninger for datakvalitetskontrol	Uddannelse af aktører i datastyringssystemer efter behov	Specifikke uddannelse kan være påkrævet for at opbygge kapacitet hos aktører, der indgår i dataforvaltningen, på grund af den nye datatypologi (den nye arkitektur bag den fælles landbrugspolitik).
Datamangler og foranstaltninger til afhjælpning heraf		
<p>Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Afsnit 1 — Målsætninger og behov</u>: Evalueringsemner og -aktiviteter, navnlig de specifikke målsætninger og emner, der skal evalueres, danner grundlag for de data- og informationssystemer, der er nødvendige for at sikre datatilgængelighed. 		

⁴⁸ Bilag II, punkt 5, til forordning (EU) 2022/1475.

- Afsnit 2 og 3 — Kortlægning af forvaltning og interessenter: Nogle interessenter, der er identificeret i kortlægningen eller deltager i forvaltningen, indgår også i data- og informationssystemerne, f.eks. kan nogle interessenter være dataleverandører.
- Afsnit 4 - Tidsplan: I tidsplanen for evalueringsplanen skal der tages højde for data- og informationssystemer, f.eks. skal det fremgå af planen, hvis et elektronisk dataindsamlingsystem skal etableres.
- Afsnit 7 — Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning: Data- og informationsbehovene bør også indgå ved planlægning af de nødvendige ressourcer til overvågning og evaluering og i forbindelse med nødvendig kapacitetsopbygning vedrørende færdigheder inden for dataindsamling og -forvaltning.

Centrale anvendte begreber

En kort beskrivelse af de aftaler, der skal sikre adgang til data med henblik på overvågning og evaluering, jf. artikel 7, stk. 2 i gennemførelsesforordningen, herunder identifikation af de vigtigste datakilder, der skal anvendes, institutionelle ordninger vedrørende levering af data og ordninger vedrørende kvalitetskontrol af data. Dette afsnit bør også omfatte en kortlægning af, hvilke data der mangler, og foranstaltninger til at afhjælpe manglerne, herunder tiltag for at sikre, at der er operationelle datasystemer til rådighed i rette tid.

Datatilgængelighed: Henviser til de data og oplysninger, der er nødvendige for evalueringerne, og som skal være tilgængelige rettidigt, i den krævede opdeling (nationalt, regionalt, lokalt) og i det krævede format. Med henblik herpå er det vigtigt at identificere de **vigtigste datakilder**, som kan omfatte nationale eller regionale statistiske enheder, forskningscentre, virksomheder og andre dataleverandører.

Institutionelle ordninger: Henviser til de nødvendige ordninger, som medlemsstaterne skal etablere i samarbejde med dataleverandørerne, herunder ordninger for datakvalitetskontrol. Institutionelle ordninger og kvalitetskontrolordninger skal tage hensyn til det territoriale anvendelsesområde, der er relevant for evalueringerne, og inkludere statistisk anvendelse af data fra administrative registre⁴⁹.

Datamangler: De har tidligere ofte været en flaskehals. Det kan dreje sig om manglende relevante datakilder, manglende harmonisering af eksisterende datakilder og dataindsamlingsmetoder, utilstrækkelige data til at gennemføre tidsserieanalyser og begrænset eller forsinket gennemførelse af visse interventioner osv. Evalueringsplanen bør omfatte foranstaltninger til at afhjælpe sådanne mangler. Et vigtigt tiltag i den forbindelse er at sikre, at datasystemerne er etableret med den nødvendige konfiguration og kan idriftsættes rettidigt. Erfaringerne fra den foregående programmeringsperiode er meget relevante i denne henseende.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- Hvilke data er nødvendige for de forskellige evalueringer (data vedrørende værdierne for fælles og andre indikatorer, andre kvantitative og kvalitative oplysninger osv.)?
- Hvilke datakilder er tilgængelige, og hvilke yderligere datakilder er nødvendige?

⁴⁹ Artikel 7, stk. 2, i gennemførelsesforordningen

- Hvilke datamangler skal der tages højde for?
- Hvad er de vigtigste metodeproblemer, der skal løses for at afhjælpe datamanglerne?
- Hvordan vurderes datatilgængeligheden på baggrund af tidligere erfaringer?
- Hvilke datasystemer er allerede indført, og hvordan kan de tilpasses/revideres?
- Hvad er betingelserne og eventuelle retlige krav ved adgang til begrænsede data?
- Hvilke ordninger er nødvendige for at sikre, at evalueringsekspertene kan få adgang til de data, der er nødvendige for evalueringerne?
- Hvordan sikres klare og fælles definitioner for de forskellige interessenter/dataleverandører i forbindelse med dataindsamlingen?
- Hvilke ressourcer er nødvendige (finansielle, tekniske, menneskelige osv.) til indsamling af data?

Territoriale aspekter

Institutionelle ordninger og kvalitetskontrolordninger skal tage højde for det territoriale anvendelsesområde, der er relevant for evalueringerne, og inkludere statistisk anvendelse af data fra administrative registre⁵⁰. Specifikke emner til overvejelse omfatter:

- Aftaler med regionale myndigheder om tilvejebringelse af oplysninger. Det er også relevant internt i hver region at fastlægge mulige aftaler om indhentning af oplysninger med andre aktører, der opererer på regionalt plan.
- For at oplysningerne kan aggregeres rettidigt, er det vigtigt at give regionerne konkrete retningslinjer, der sikrer ensartet og samtidig levering af data/oplysninger.
- Det er nødvendigt, at de indsamlede oplysninger kan opdeles hensigtsmæssigt på territorialt/regionalt niveau, hvor det er relevant.
- Det er relevant at overveje og analysere regionernes rolle som både dataleverandører og mulige databrugere.

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Overvågningsprocedurer og -mekanismer
2. Databehov og datakilder til evalueringer
3. Datasystemer
4. Datamangler og foranstaltninger til afhjælpning heraf
5. Behov for kapacitetsopbygning

⁵⁰ Artikel 7, stk. 2, i forordning (EU) 2022/1475.

3.6 Kommunikation og opfølgning

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

I dette afsnit af evalueringsplanen bør kommunikations- og opfølgningsmetoder med tilhørende værktøjer beskrives med inddragelse af erfaringerne fra tidligere programmeringsperioder, og der bør fastsættes minimumsstandarder for kommunikation og opfølgning af evalueringsresultater. Der foreslås i disse retningslinjer yderligere indhold til afsnittet om data og oplysninger, som fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 7 — Forslag til indhold i afsnit 6 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ⁵¹	Yderligere indhold	Begrundelse
Beskrivelse af kanaler/mekanismer til formidling af evalueringresultater til modtagermålgrupperne	Beskrivelse af kommunikationsplanen	Der bør fastlægges en overordnet kommunikationsplan og ikke kun vedrørende selve formidlingen.
Beskrivelse af mekanismer til opfølgning og anvendelse af evalueringresultater	Mål for formidling af evalueringresultater	Det bør altid være en integreret del af en kommunikationsproces.
	De nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik	Netværkene vedrørende den fælles landbrugspolitik er en vigtig kanal til kommunikation og formidling, og der bør være fokus på en detaljeret beskrivelse af deres rolle.
	Overvågningsudvalgets rolle	Overvågningsudvalget spiller en vigtig rolle med hensyn til at undersøge gennemførelsen af opfølgningen af evalueringresultaterne, herunder fremsættelse af anbefalinger.
<p>Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Afsnit 1 — Målsætninger og behov</u>: Resultaterne af evalueringerne (emner og aktiviteter) formidles, og der følges op på anbefalingerne. • <u>Afsnit 2 — Forvaltning og koordinering</u>: aktører/organer, der er involveret i forvaltningsstrukturer, vil få input til udformningen og gennemførelsen af kommunikations- og opfølgningskanaler og -aktiviteter. • <u>Afsnit 3 — Kortlægning af interessenter</u>: Nogle interessenter kan være særligt vigtige i kommunikationen og/eller i opfølgningen af evalueringresultaterne. • <u>Afsnit 4 - Tidsplan</u>: Kommunikations- og opfølgningsaktiviteterne skal indgå i tidsplanen for evalueringsplanen. 		

⁵¹ Bilag II, punkt 6, til forordning (EU) 2022/1475.

Centrale anvendte begreber

En beskrivelse af, hvordan evalueringsresultaterne skal formidles til målgruppen, herunder en beskrivelse af de mekanismer, der er indført med henblik på opfølgning og brug af evalueringsresultaterne.

Resultaterne af evalueringen: resultaterne af evalueringerne, herunder konklusioner og henstillinger, bør baseres på solid dokumentation. De kan derefter anvendes af målmodtagerne til forskellige formål, f.eks. til at forbedre gennemførelsen (forvaltere af strategiske planer under den fælles landbrugspolitik), planlægge den fremtidige politik (politiske beslutningstagere) og øge bevidstheden om resultaterne af politikken (den brede offentlighed).

Kommunikation: Kommunikationen sikrer, at evalueringsresultaterne (HVAD) overføres til de rette modtagere (HVEM) i det rigtige format (HVORDAN) og på det rette tidspunkt (HVORNÅR).

Modtagermålgruppe: Det er interessenterne vedrørende evalueringsaktiviteterne på EU-plan, nationalt og regionalt plan, f.eks. politiske beslutningstagere, evalueringsekspert, forskere, støttemodtagere og den brede offentlighed.

Etablerede mekanismer: Det er informationskanalerne, dvs. de midler (f.eks. e-mail, internet, intranet, nyhedsbrev, arrangementer), der anvendes til formidling af evalueringsresultaterne.

Opfølgning på evalueringsresultaterne: Opfølgning kan ske med forskellige redskaber (f.eks. handlingsplaner, seminarer, workshops, udvalg, vidensformidling⁵²) med det mål at bidrage med erfaringer og anbefalinger fra evalueringerne til gennemførelse af den strategiske plan og til den politiske cyklus, herunder udformning af den fremtidige politik. Det centrale formål med alle evalueringer er at udnytte den viden, der opnås ved evalueringerne. Vidensudnyttelsen bør systematisk analyseres og udveksles yderligere. Processen med at følge op på evalueringsresultaterne er en af overvågningsudvalgets opgaver⁵³.

Centrale spørgsmål til overvejelse

Vedrørende kommunikation:

- Hvilke kommunikationsbehov findes der i medlemsstaterne?
- Hvordan kommunikeres evalueringsresultaterne bedst til de relevante interessenter?

⁵² Begrebet "vidensformidling" er beskrevet i publikationen *Evaluation Matters - The Evaluation Policy for European Union Development Co-operation* (<https://op.europa.eu/s/w7MN>). "Vidensformidling" er et særskilt trin i processen med at fremme anvendelse af resultater. Det indebærer brug af viden til at skabe forandringer. Evalueringslederen er ansvarlig for at sikre, at vidensformidling finder sted. De centrale brugere er dog bedst i stand til at formidle evidens og resultater af evalueringerne. Evalueringslederen hjælper de centrale brugere med at udarbejde en handlingsplan for, hvordan vidensformidlingen skal gennemføres. Det kan omfatte:

- kortlægning af muligheder i den interne planlægningscyklus, når evalueringen skal anvendes i beslutningstagningen, og hvem der er ansvarlig for input
- afdækning af eksterne muligheder for at anvende den evidens og de resultater, der er udarbejdet ved evalueringen, til at skabe forandringer
- metaevalueringer (systematisk aggregering af evalueringer) med det formål at samle de vigtigste læringspunkter om emner, der ligger tæt op ad hinanden.

⁵³ Artikel 124, stk. 3, litra d), i forordning (EU) 2021/2115.

- Hvilke informationskanaler kan overvejes?

Vedrørende målgrupperne:

- Hvem er målgrupperne (relevante interessenter) for evalueringen generelt og for resultaterne af de enkelte specifikke evalueringer?

Vedrørende roller:

- Hvad er overvågningsudvalgets rolle i kommunikations- og opfølgingsprocessen?
- Hvad er det nationale netværk for den fælles landbrugspolitik rolle i kommunikations- og opfølgingsprocessen?
- Hvad er forvaltningsmyndighedens, betalingsorganets, indsatsforvalternes, de regionale forvaltningers og andres rolle i sammenhængen?
- Hvilke andre strukturer kan anvendes til formidling af evalueringens resultater (arbejdsgrupper, netværk osv.)?

Vedrørende opfølgning:

- Hvordan følges der op på anvendelsen af evalueringens resultater og anbefalingerne?
- Hvordan sikres det, at evalueringens resultater omsættes til en forbedret programgennemførelse?

Territoriale aspekter

- Det er meget vigtigt, at resultaterne af evalueringerne kan anvendes af regionerne og integreres i beslutningstagningen om alle interventioner, der defineres/ændres og forvaltes på regionalt plan.
- I evalueringerne bør der også formuleres generelle konklusioner, der er relevante for de forskellige regioner. Med henblik herpå kan nogle evalueringer på nationalt plan omfatte casestudier, der gør det muligt at drage konklusioner på regionalt plan. Det kan være hensigtsmæssigt, at nogle af metoderne sikrer resultater både på nationalt og regionalt niveau (f.eks. en homogen undersøgelse, hvor en analyse kan foretages for hver enkelt region).
- Desuden er det relevant at inkludere mekanismer til håndtering/drøftelse af evalueringens resultater og deres konsekvenser på regionalt plan med de regionale myndigheder.

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Anvendt metode og indhentede erfaringer fra de foregående programmeringsperioder
2. Mål for formidling af evalueringens resultater
3. Overordnet kommunikationsplan, herunder kommunikationskanaler og målgrupper
4. Opfølgingsmetode for at sikre gennemførelse af evalueringens anbefalinger og anvendelse af evalueringens resultater

3.7 Ressourcer, teknisk støtte og kapacitetsopbygning

Indhold i dette afsnit af evalueringsplanen

I dette afsnit af evalueringsplanen bør der redegøres for de ressourcer, der er nødvendige for gennemførelsen, og alle typer teknisk støtte og kapacitetsopbyggende aktiviteter. Indholdet af dette afsnit bør sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet, bredt forstået, til rådighed til at gennemføre evalueringsplanen.

Tabel 8 — Forslag til indhold i afsnit 7 i evalueringsplanen

Minimumsindhold ⁵⁴	Yderligere indhold	Begrundelse
<p>Beskrivelse af ressourcer (menneskelige, finansielle og tekniske, herunder IT)</p> <p>Beskrivelse af støtte til gennemførelse: støttebehov hos interessenter og forvaltninger (nationalt, regionalt, lokalt plan, herunder LAG'er), teknisk støtte, retningslinjer, kapacitetsopbygning</p>	<p>Struktureret kapacitetsopbygningsplan for LAG'er til evaluering af lokale udviklingsstrategier</p>	<p>LAG'erne har forbedret evalueringskulturen, men erfaringerne fra 2014-2020 viser, at der stadig er behov for især evalueringsrammer og evalueringsmetoder⁵⁵.</p> <p>En specifik kapacitetsopbygningsplan bidrager også til at øge de lokale aktionsgruppers evalueringskultur.</p>
<p>Sammenhæng mellem dette afsnit og evalueringsplanens andre afsnit</p> <ul style="list-style-type: none"> Afsnit 1 — Målsætninger og behov: I ressourceplanlægningen bør der tages hensyn til de planlagte evalueringsemner og -aktiviteter. <u>Afsnit 4 - Tidsplan</u>: Alle former for teknisk støtte og kapacitetsopbyggende aktiviteter skal medtages i tidsplanen. <u>Afsnit 2 og 3 — Forvaltning og koordinering/Kortlægning af interessenter</u>: Aktører/organer/strukturer, der er involveret i forvaltningen, og andre interessenter vil have behov for kapacitetsopbygning, som bør tilgodeses. 		

⁵⁴ Bilag II, punkt 7, og artikel 7, stk. 3 og 4, i forordning (EU) 2022/1475.

⁵⁵ 1 Evalueringshjælpedeskens forskellige kapacitetsopbygningsaktiviteter understøtter denne konklusion, f.eks. https://enrd.ec.europa.eu/sites/default/files/evaluation_publications/fs-026-it-lags.pdf og [Evaluation support study on the impact of LEADER on balanced territorial development](#).

Centrale anvendte begreber

En beskrivelse af de nødvendige og planlagte ressourcer til gennemførelse af evalueringsplanen, herunder angivelse af administrativ kapacitet, data, økonomiske ressourcer og IT-behov.

En beskrivelse af gennemførelsen af den programstøtte, der er omhandlet i artikel 7, stk. 3 og 4 i denne forordning, herunder aktiviteter vedrørende teknisk støtte og kapacitetsopbygning, der udføres for at sikre, at evalueringsplanen kan gennemføres fuldt ud, og den støtte, der ifølge planen skal ydes til de lokale aktionsgrupper med henblik på evaluering af lokaludviklingsstrategierne.

Ressourcer: Det drejer sig om de finansielle, tekniske og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre evalueringsplanen. Tekniske ressourcer omfatter f.eks. datasystemer, databaser, IT-værktøjer osv.

Teknisk støtte og kapacitetsopbygning: Det omhandler de færdigheder og den eksterne støtte (f.eks. analyser, værktøjer, retningslinjer), der er nødvendige for at gennemføre evalueringsplanen. Det kan omfatte tekniske færdigheder/IT-færdigheder, metode- og/eller analysefærdigheder. Støtte og kapacitetsopbygning tilbydes efter identifikation af støttebehovene hos interessenter og forvaltninger, der medvirker i evalueringerne af de strategiske planer på nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder LAG'er⁵⁶. Støtte kan ydes i form af uddannelse, retningslinjer og andre relevante kapacitetsopbyggende aktiviteter, der tilbydes af eller i samarbejde med det nationale netværk vedrørende den fælles landbrugspolitik⁵⁷. I aktiviteterne bør der tages højde for kapacitetsforskelle hos institutioner og interessenter vedrørende overvågning og evaluering⁵⁸. Samtidig bidrager aktiviteter til opbygning af kapacitet inden for evaluering også til at øge bevidstheden om evalueringernes vigtighed og til at opbygge en evalueringskultur.

Centrale spørgsmål til overvejelse

- Er der relevante ressourcer (menneskelige, finansielle og tekniske) til rådighed til gennemførelse af evalueringsplanen?
- Hvordan kan de relevante ressourcer skaffes, om nødvendigt?
- Hvad er behovet for kapacitetsopbygning i forbindelse med gennemførelsen af evalueringsplanen, og hvordan identificeres de i løbet af gennemførelsesperioden?
- Hvilke støtteaktiviteter og evalueringskapacitetsopbyggende aktiviteter er mest relevante for hvilke institutioner og interessenter?
- Hvordan kan man planlægge og gennemføre kapacitetsopbygning på nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder for LAG'er?
- Hvilket budget er til rådighed til de forskellige evalueringsaktiviteter?

⁵⁶ Artikel 7, stk. 3, i forordning (EU) 2022/1475.

⁵⁷ Artikel 7, stk. 4, i forordning (EU) 2022/1475.

⁵⁸ Artikel 7, stk. 3, i forordning (EU) 2022/1475.

Territoriale aspekter

- Afhængigt af den rolle, regionerne påtager sig i forbindelse med gennemførelsen af evalueringsplanen, er det vigtigt at sikre, at de har de nødvendige finansielle og tekniske ressourcer.
- Det er nødvendigt at overveje uddannelses- og andre støtteforanstaltninger, der sikrer, at regionerne deltager i passende omfang i evalueringsprocessen.

Vejledende oversigt over dette afsnit

1. Nødvendige ressourcer til gennemførelse af evalueringsplanen (finansielle, menneskelige, data, IT)
2. Teknisk støtte og kapacitetsopbyggende aktiviteter (liste, indhold, tidsplan)
3. Struktureret kapacitetsopbygningsplan for LAG'er

BILAG — DEFINITION AF EVALUERINGSKRITERIER

De anvendte definitioner for evalueringskriterier fremgår af værktøj 47 i værktøjskassen for bedre regulering⁵⁹ og opsummeres i følgende boks.

Tekstboks 1 — Definitioner anvendt til evalueringskriterierne

VIRKNINGSGRAD

I en effektivitetsanalyse vurderes det, i hvor høj grad en EU-indsats har ført til hel eller delvis indfrielse af de målsætninger, der er fastsat for indsatsen. Evalueringen bør omfatte a) en udtalelse om de hidtidige fremskridt og b) EU-indsatsens betydning for at gennemføre de observerede ændringer. Effektivitetsanalysen bør også se nærmere på de samlede fordele, som EU-indsatsen bevirker for de forskellige interessenter (bedre regulering, værktøj nr. 47, s. 403).

To niveauer skal tages i betragtning vedrørende effektivitet: a) operationel effektivitet, hvor en indsats for at opfylde de specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik vurderes ud fra målværdierne for resultatindikatorerne, og b) virkninger, hvor indsatsen for at opfylde den fælles landbrugspolitik generelle og specifikke målsætninger vurderes på grundlag af effektindikatorer.

EFFEKTIVITET

Effektivitet vedrører de ressourcer, der ved en indsats anvendes til de ændringer, som indsatsen bevirker. Effektivitetsanalysen bør også se nærmere på de omkostninger, som EU-indsatsen bevirker for de forskellige interessenter. Effektivitetsanalysen bør også indeholde en sammenligning mellem de identificerede omkostninger og de fordele, der blev identificeret under effektivitetskriteriet, og undersøge mulighederne for forenkling og nedbringelse af omkostningerne. (Bedre regulering, værktøj nr. 47, s. 404)

RELEVANS

Relevans omhandler sammenhængen mellem behov og problemer på tidspunktet, hvor et tiltag indledes, og under gennemførelsen. Relevansen omhandler også sammenhængen mellem nuværende og fremtidige behov og problemer i EU og målsætningerne for interventionen. (Bedre regulering, værktøj nr. 47, s. 407).

SAMMENHÆNG

Ved evaluering af sammenhæng ses på, hvor godt (eller dårligt) forskellige interventioner, EU-politikker/internationale politikker eller nationale/regionale/lokale politiske elementer fungerer sammen. Kontrol af "intern" sammenhæng betyder, at man ser på, hvordan de forskellige komponenter i det samme EU-tiltag fungerer i kombination for at nå målsætningerne for tiltaget. Kontrol af "ekstern" sammenhæng betyder, at lignende kontroller kan foretages for andre ("eksterne") interventioner på forskellige niveauer. Hvor det er relevant, kan en analyse af sammenhæng omfatte kontrol af, om interventionerne er i overensstemmelse med målsætningerne i den europæiske grønne pagt, eller om en intervention er i overensstemmelse med de overordnede miljømål (såsom klimaloven) eller andre politikker rettet mod miljøet. (Bedre regulering, værktøj nr. 47, s. 408).

EU-MERVÆRDI

EU-merværdi omhandler ændringer afledt af et EU-tiltag ud over det, der med rimelighed kunne forventes af medlemsstaternes nationale tiltag. I henhold til nærhedsprincippet (artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union) og på områder, hvor der ikke er enekompetence, bør EU kun handle, når målene bedre kan nås ved en EU-indsats end ved handling fra medlemsstaternes side. (Bedre

⁵⁹ [Værktøjskasse til bedre regulering — kapitel 6 \(europa.eu\)](#)

European Evaluation Helpdesk for the CAP

Rue Belliard 12,
1040 Brussels, Belgium
+32 2 808 10 24

evaluation@eucapnetwork.eu

https://eu-cap-network.ec.europa.eu/index_en

Funded by
the European Union